

Richtlijn ongewenste intimiteiten

Algemene achtergrond

De 'Richtlijn Ongewenste Intimiteiten' is een uitwerking van punt 7 van het huishoudelijk reglement. De richtlijn geeft een verduidelijking van het begrip ongewenste intimiteiten. De richtlijn geldt voor alle activiteiten die behoren bij en/of voortvloeien uit onze kampen.

De preventie van ongewenste intimiteiten is een speerpunt binnen onze organisatie en volgt logisch uit de vier eerbiedsgebieden (respect voor jezelf, de ander, de natuur en het geestelijke). Hierom geldt er bij ongewenste intimiteiten een meldplicht. Alle AV-leden, stafleden en deelnemers zijn verplicht (vermoedens van) situaties van ongewenste intimiteiten te melden.

Deze meldplicht heeft betrekking op het contact tussen stafleden en deelnemers en op grensoverschrijdende contacten tussen stafleden en deelnemers en stafleden en deelnemers onderling.

Dit contact beperkt zich niet tot contact tijdens activiteiten van onze organisatie, maar geldt ook voor contact wat voortkomt uit activiteiten van onze organisatie en/of activiteiten die logischerwijs door anderen gezien kunnen worden als behorend bij of voortvloeiend uit het werk van de Christengemeenschap Kinder- en Jeugdkampen.

Ongewenste intimiteiten in de Nederlandse wet

De Nederlandse wetgeving geldt voor iedereen, dus ook voor gebeurtenissen die zich binnen dan wel buiten de organisatie van de Christengemeenschapkampen afspelen. In het Wetboek van Strafrecht, boek II, titel XIV 'misdrijven tegen de zeden' stellen diverse wetsartikelen bepaalde seksuele gedragingen strafbaar. Deze zijn ook binnen de organisatie van de Christengemeenschapkampen allen van kracht. Eén wetsartikel 249 willen we hier met name noemen:

"Hij die ontucht pleegt met zijn minderjarig kind (red: tot 16 jaar), stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige of zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of een geldboete van de vierde categorie".

Begripsverduidelijking

Wij richten ons op de preventie van '**ongewenste intimiteiten**'. Dit is een zeer ruim begrip. Het gaat om ongewenst gedrag van seksuele aard en doorgaans over minder ernstige vormen van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Hieronder valt lichamelijke aanraking, maar het kan ook gaan om opmerkingen, vragen of een manier van kijken. Sommige gedragingen zijn door het duidelijke (strafbare) seksuele karakter niet voor tweeërlei uitleg vatbaar. Maar bij sommige gedragingen kunnen vloeiende overgangen bestaan tussen wat je wel en wat je niet als seksueel/ongewenst kunt typeren. Als criterium kan worden gehanteerd of het welzijn van de betrokkene en zijn lichamelijke en psychische integriteit in het gedrang komen. Bij seksueel

grensoverschrijdend gedrag zijn de 'gevoelens van de deelnemer' en niet de 'gedachten of bedoelingen van de volwassene' bepalend. En vooraleerst hetgeen is verwoord in de zedenparagraaf van het Wetboek van Strafrecht. Ook seksistische en homofobe opmerkingen horen hierbij. Ook **seksueel misbruik** valt hieronder. Van seksueel misbruik is volgens de wet sprake wanneer er seksuele handelingen plaatsvinden **binnen een afhankelijkheidsrelatie**. Van een dergelijke relatie is sprake wanneer er seksuele handelingen plaatsvinden tussen een ouder en kind, tussen een volwassene en een minderjarige, tussen hulpverlener en cliënt en ook tussen staflid en deelnemer.

Meldplicht

Tijdens de duur van het kamp dient de melding gedaan te worden bij de coördinator of de priester. Na het kamp kan dit ook bij het Bestuur.

Als er een (vermoeden) van een strafbaar feit is dan zal melding leiden tot aangifte. Ook kunnen er (voorlopige) maatregelen worden genomen ten opzichte van de beschuldigde.

Zodra er melding is gemaakt treedt het handelingsprotocol ongewenste intimiteiten in werking (annex 1). Uitvoering hiervan ligt bij een melding tijdens kamp bij de coördinator en priester van het betreffende kamp en in het geval van een melding na kamp bij het Bestuur. Dit handelingsprotocol is te vinden op de website van de kampen en is op te vragen bij het Bestuur en de coördinator en vormt de annex van deze richtlijn.

Na de melding geldt een voorlopige zwijgplicht voor de betrokken AV-leden (coördinator, priester, bestuursleden) de melder en indien van toepassing stafleden. De zwijgplicht is nodig om een zorgvuldige afhandeling van iedere melding te kunnen garanderen alsmede een eventuele juridische procedure niet te belemmeren. Deze zwijgplicht geldt niet voor contact met de externe vertrouwenspersoon van de Christengemeenschapkampen. De zwijgplicht betekent dat het niet is toegestaan met derden te spreken over het proces, de inhoud, de betrokkenen of de feiten rond de melding en de behandeling hiervan. Onder derden wordt iedereen verstaan die niet direct betrokken is bij (de behandeling van) de melding.

Annex 1: Handelingsprotocol

Activering

In het geval van vermoedens of klachten van ongewenste intimiteiten is dit handelingsprotocol leidend. In het geval van de kleinste vorm van bezorgdheid en/of vermoedens is het essentieel deze zo snel mogelijk te delen met de priester en/of coördinator. Buiten kamp dient dit te gebeuren bij het kampbestuur.

Centrale coördinatie

1. Behandeling van iedere vorm van vermoedens van ongewenste intimiteiten wordt behandeld door een trojka van priester, coördinator en een derde staf lid. Buiten kamp wordt de trojka gevormd door de priester van het kampbestuur, het bestuurslid van de kampen met de portefeuille ongewenste intimiteiten en een derde persoon uit de organisatie;
2. Het derde staf lid wordt gekozen door de priester en coördinator zodra een vermoeden van ongewenste intimiteiten besproken wordt;
3. Belangrijke kenmerken van dit derde staf lid is de centrale rol die het staf lid vervult binnen het kamp. Zuster/broeder en kamppa of –ma zijn hiervoor bij uitstek geschikt, maar dit geldt ook voor andere staf leden die een verbindende factor binnen het kamp vervullen. Buiten kamp zal de derde persoon een ander bestuurslid zijn, een lid van het Landelijk Bestuur, de betreffende kamp priester of coördinator of de bewindsdrager;
4. Overleg over de vermoedens van ongewenste intimiteiten zullen in eerste instantie alleen binnen de voltallige trojka besproken worden;
5. Van ieder overleg wordt schriftelijk verslag gelegd dat aan het eind van ieder overleg d.m.v. een handtekening goedgekeurd moet worden door ieder lid van de trojka;
6. Daar waar besloten wordt tot een 1-op-1 gesprek met een van de betrokkenen (melder, benadeelde, beschuldigde) wordt deze gevraagd een derde aanwezige voor te dragen;
7. Als betrokkene afziet van voordracht van een derde aanwezige wordt dit schriftelijk geconstateerd en ondertekend door de betrokkene en de trojka;
8. In geval van een derde aanwezige doet deze schriftelijk verslag van het gesprek;
9. In afwezigheid van een derde aanwezige wordt de betrokkene gevraagd schriftelijk verslag te doen van het gesprek wat d.m.v. handtekening goedgekeurd wordt door de betrokkene en het betreffende trojka-lid;
10. Alle verslagen van overleg worden bewaard door de priester;
11. Daar waar de vermoedens van ongewenste intimiteiten de coördinator betreft moet het betreffende lid voor de vorming van de trojka vervangen worden door een ander staf lid op basis van de onder lid 3 genoemde kenmerken;
12. Daar waar de vermoedens van ongewenste intimiteiten de priester betreft moet dit ogenblikkelijk overgedragen worden aan de Commissie Seksueel Misbruik van de Christengemeenschap;
13. De eerste vraag die beantwoord moet worden binnen de trojka is in welke mate de vermoedens dermate serieus van aard zijn dat het trojka-overleg voortgezet moet worden. Serieus heeft hier niet te maken met terechtheid als wel met de bedreiging en omvang voor

betrokkene, deelnemers, staf en/of de organisatie waardoor de situatie niet anderszins opgelost kan worden;

14. Het voorzorgprincipe is leidend, waarbij het trojka-overleg in geval van twijfel doorgang vindt. Het trojka-overleg is een uiting van zorgvuldigheid, niet een van ernst of beschuldiging.

Schade beperking

15. Betrokkenen van de vermoedens worden met respect, onbevangenheid en zorg benaderd;
 - a. Respect uit zich in de behandeling van en het gesprek met betrokkenen: alles heeft een verhaal en een reden;
 - b. Onbevangenheid uit zich in het achterwege laten van oordeel: onschuldig tot het tegendeel bewezen is en alleen een rechter is in de positie te oordelen;
 - c. Zorg uit zich in de benadering van betrokkenen en het voorzorgsprincipe waarbij contact tussen betrokkenen geminimaliseerd wordt zodra de vermoedens als serieus bestempeld zijn als in lid 13, om verdere schade te voorkomen.

Openheid

16. Om een negatieve sfeer of informele veroordeling te voorkomen zal zo snel mogelijk na de beslissing als bedoeld in lid 13 de situatie besproken worden binnen de staf;
17. Het is belangrijk dat stafleden zeker ook in dit proces serieus genomen en vertrouwd worden;
18. Het is belangrijk in zulke situaties escalatie te voorkomen en gezamenlijk de situatie te delen en open te bespreken;
19. De trojka stelt zich hierbij open voor individuele gesprekken met alle stafleden;
20. Negatieve tendensen binnen de staf dienen ogenblikkelijk aangekaart te worden teneinde d.m.v. het gesprek een open sfeer te creëren;
21. Betrokken ouders zullen in het geval van overleg binnen de trojka na afloop van het kamp te allen tijde geïnformeerd worden over de gang van zaken;
22. Na afhandeling hebben betrokkenen en ouders van de betrokkenen onverminderd inzicht in de verslaglegging van de trojka voor zover die betrekking heeft op de betrokkene;
23. Na afloop van het kamp worden alle stukken overgedragen aan de priester van het Bestuur;

Extern escalatiemodel

24. Vijf partijen kunnen op een zeker moment ingelicht worden:
 - a. Bestuur Kampen – wordt ingelicht als de trojka na het eerste overleg tot het besluit komt dat de vermoedens als serieus bestempeld worden zoals bedoeld in lid 13 en is bedoeld voor juridisch advies. Het Bestuur heeft het recht in te grijpen en de besluitvoering aangaande de ongewenste intimiteiten ter plekke over te nemen
 - b. Landelijk Bestuur – wordt ingelicht door het Bestuur, maar slechts na consultatie van de trojka en is bedoeld voor de inperking van schade voor de organisatie;
 - c. Extern vertrouwenspersoon – wordt ingelicht als de trojka extern en onafhankelijke steun wil en is bedoeld als klankbord voor de trojka om beslissingen beter te kunnen nemen gedurende het proces. Dit laat onverlet de escalatie zoals bedoeld in lid 24 sub a;

- d. Betrokken ouders – buiten het in lid 21 bedoelde en na de eerste escalatie zoals beschreven in lid 24 sub a worden door het Bestuur ingelicht na consultatie van de trojka (en het Landelijk Bestuur zodra de vermoedens leiden tot juridische stappen) en/of de reactie van de betrokkenen vraagt om betrokkenheid van de ouders;
- e. Politie en justitie – worden ingeschakeld door het Landelijk Bestuur na consultatie van het Bestuur en de trojka en gebeurt in het geval de vermoedens dermate ver ontwikkeld zijn dat interne afhandeling onmogelijk en/of ongewenst blijkt.

Herziening handelinsrichtlijn

- 25. Dit handelingsprotocol is geldig per 29 januari 2012
- 26. Aanpassing van het handelingsprotocol zal plaatsvinden door het kampbestuur als onderdeel van het beleid rond ongewenste intimiteiten.